

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУНААРЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭННТЭР
ДЕНЭТАТТАРЫН ОРОУОН СААРЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чурапчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

1931 сыл алтынны 15 күнүттэн тахсар	№ 33 (3989)	1971 сыл. Кулун тутар 20 күнө СУБУОТА	Сызыкта 2 харчы
--	-------------	--	--------------------

Аабааччы дьүүлүгэр—«Кыыс хотун»

Сүрүбаччы Анастасия Сыромятникова оройуон аабааччыларын кытары көрсүтүүтү Сыланын култура дьонунан саралаата. Манна кини «Кыыс хотун» диир романыгар аабааччылар конферецияларга буолла.

Конференция орто оскуола үөрэни чааһын сабыдаскай Н. К. Макаров автор олохун, айар үлэтин туһунан көрсөтүүнүн уонна романы ырытытын саралаанна. Аабааччылар Н. Флегонтова, Е. Захарова, Е. Новгородов, В. Башарин, В. Коркина, о. д. а. бириднэлээн убаастары ырытын тил эттилэр. Кинилэр революция иннинээри саха ыар олохун, кырдыкка, көрөдө тартыһынтын роман диригиник, таба көрдөрөр диир бэлэстэтилэр. Сорохтор итин тэҥэ романы кини өйдөөбөт түгүһүнэ баалларын ыйдылар. Түмүккэ сүрүбаччы сибилии ырытын иһин махтана уонна сүбэлэр учуоттаныахтара диир аҕыннарда.

Соһеда бөртөөхэй быыстапка тэрилиннэ. Стендэргэ — «Кыыс хотун» роман персонажтарын хартыыналары. Итилэри олохтоох художниктар уруһуйдабыттар.

РСФСР Верховной Советын Президиумугар

РСФСР ВЕРХОВНОЙ СОВЕТЫГАР БЫЫБАРГА БЫЫБАРДЫР УОКУРУКТАРЫ ТЭРИЙИ

РСФСР Конституциятын 25 ыстатыйатыгар уонна «РСФСР Верховной Советыгар быыбар туһунан Балаһыанна» 25 уонна 26 ыстатыйаларыгар олохсору РСФСР Верховной Советын Президиума РСФСР Верховной Советыгар быыбарга маһыан быыбардыр уокуруктары тэрийдэ:

Саха АССР-га

891. Якутскайдаагы быыбардыр уокурук (киинэ — Якутскай горисполкома.)
Якутскай куорат киинэ баа бөрүннөр рабочай бөһүлүктэри уонна сельскай Советтары кытта; оройуоннар: Горный, Нам уонна Олжон-Идэбескай.
892. Алданнаагы быыбар

дыр уокурук (киинэ — Алдан куорат).
Оройуоннар: Алдан, Алексеевская, Амма, Мэҥэ-Хаҥалас, Өлүкүмэ, Уус-Алдан уонна Чурапчы.
893. Бүлүүтээҥи быыбардыр уокурук (киинэ — Ньурба рабочай бөһүлүгэ).
Миһэй куорат; оройуоннар: Уһуэ Бүлүү, Ленинскай, Бүлүү, Ленская, Миһэй уонна Сунтаар.
894. Хотугу быыбардыр уокурук (киинэ — Якутскай куорат).
Оройуоннар: Абый, Аллалыаха, Анаабыр, Булуҥ, Уһуэ Халыма, Верхоянскай, Элигин, Кэбээйи, Муома, Өлөөн, Орто Халыма, Томпо, Аллалаа Халыма, Ойомоско-Уус-Маайа уонна Усуйаана.

Лейпцигтээҥи дьаарбанка аһыллыта

ЛЕЙПЦИГ. Манна кулун тутар 14 күнүгэр аан дьутаагы сааскы дьаарбанка аһыллына. Оно барыта 67 дьойду кыттар.
Үгүс ахсааннаах экспонаттар торуоттар наука, техника уонна норуот туттар табаардарын онорон таһаарыыга ситиспит кыһыйыларын туһунан көрсүүлэр. Итилэр бары дьаарбанка «аан дьойдутаагы эргичи уонна техническай прогресс иһин» диир девизигэр толору эппиэттиллэр.

Партийнай тэрилтэлэр секретардарын семинара

Кулун тутар 16 күнүгэр партия райкомутар маһыангы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр секретардарын, партгруппалар группаларын семинарда буолла.
Семинарга барыта 8 лекция аарылынна. Ол иһигэр, партийнай мунньах — маһыангы сүһүөх партийнай тэрилтэ үрдүкү органа диир темада ССКП райкомун бастагы секретара Н. П. Игитков, маһыангы сүһүөх партийнай тэрилтэлэргэ үлэни быһаарыаһын уонна партияга ылыы бэрээдэгин, партияга кини-рааччылар дьыалаарын оноруу тустарынан темаларга ССКП райкомун партийнай тэрийэр отделын сабыдаскай Н. П. Васильев, үлэнигэр өлөрөр сирдэригэр политическай-маассабаи үлэни күүһүрээ туһунан ССКП райкомун пропаганда уонна агитацияга отделын сабыдаскай Н. Н. Белотон, маһыангы сүһүөх партийнай тэрилтэлэргэ дьыала оҥоһуутун уонна архивнай матырыйаллар оноруу тустарынан партия райкомун уопсай отделын сабыдаскай Г. М. Степанов уонна коммунитар партийнай учуоттарын чөлөөтүс үсүнүөхү төлөөһүн персональнай дьыалаарын оноруу бэрээдэгин тустарынан Н. А. Дьячкова, В. Н. Дьячкова лекциялары аахтылар.

Чурапчы оройуонугар трахеита суох буолуугар үтүөлээхтэри биирдэстэрэ—Парасковья Николаевна Ефремова. Бу уоп бэс сым устатыгар дьон доҕуу улааһын көмүскэлгэр илтиһи араарбакка үлэнир кини белгилэ оройуонун бөлүмүгэ инфекционнай уонна ЛОР отделениеларыгар сестралыыр.
СНИМКА: Н. Н. Ефремова аан онорор.
П. ПОПОВ фотота.

ССКП XXIV СЪЕДИН КӨРСӨ

РАПОРДЫБЫТ

Бийиги, Эрилик Эристин аатынан колхоз Хаҥардаагы участвалын колхозтаахтара, ССКП XXIV съедин көрсө ылыммыт социалистическай эбэһээтэлибизитин гасударствон кытта ахсаангы, съезд аһыллыан 15 хонук иннинэ, ситиһилсэхтик төлөрбүтү туһунан рапордыбыт.

Эти гасударствода атылааһын сыл аҕардаах бытаанын, 242 центнер оннугар 256,8 центнери туттаран, 106,1 бырыһыан төлөрдүбүт.

Үтү гасударствода атылааһын, 535 центнер оннугар 556,8 центнери туттаран, 108,3 бырыһыан уонна тыаһтан бултанар түүлээҥи, 1100 солкуебай оннугар 1290 солкуебайдаагы туттаран, 117,2 бырыһыан төлөрүтүү ситистибит.

Итинэн колхозтаахтар хэан-уруу Коммунистическай партиябыт булаары турар XXIV съедин үлээ сизэй бэлэ-тэрдээх көрсөлөрүттэн уонна төхүс бизе сыллаах быдан бастагы сытын сэрүнтэрин төлөрүүгэ маһыангы хардыны ситиһилсэринэн саалаабыттарыттан истиктин үлэһлэр.

Пятилетка сэрүнтэрин ситиһилсэхтик төлөрүгө иннинин дьэаны бары күүсүтүн ууран үрдүк таһарылаахтын үлэһиллэр сэрүнтэныт.

А. КРИВОШАПКИН,
маһыангы сүһүөх партийнай тэрилтэ секретара.
И. СОБАКИН,
иһилиэн Советын исполкомун председателэ.
М. МАРТЬЯНОВ,
старшай биригээһинэр.

Бэһээтэлибизитин төлөрдүбүт

ССКП XXIV съедин чаһыгар Сылан иһилиэнитин Совета үбү хомуйуу үс көрүгүн быһаарып болдьовун иһинэ төлөрүгө ыгырымы таһаарыта. Бизэбит бита тыһытын кулун тутар 17 күнүгэр чистээхтик төлөрдүбүт. Ол курук, 1971 сылга 3187 солк. 85 харчылаах «о-ладной» страхованиены, иһилиэннээтэн хомуллар 490 солк. ис түбэһи сылаарытын олунуу 25 күнүгэр төлөрбүтү.

Көһүл өтүгүн страховкалааһынга 2760 солк. былаан үлэһиллэбитин 3556 солкуебайынан эбэтэр сорулааы 128,9 бырыһыан төлөрдүбүт.

И. ЯКОВЛЕВ,
Сылан иһилиэнитин Советын исполкомун секретара.

Көхтөөх субуотунньуктар

ВОЛТОНГО. Манна барыта 84 киһи иһи күл 1300 үстүү, ки тутуу маһын бэлэһэти-лэр. Итинэн аһыс сүүбө собуостанин. Бу мас быһыл тутуулар садалаар саага оскуолаа, аһыс миһээтээх баа-ныкка, иһи сүүс сүһү ки-рэр хотонугар туттулуу.

Субуотунньукка ордук таһа-рылаахтык П. Кузьмин, Е. Слепцов, Г. Догдонов, Р. По-пов, А. Павлов үлэһиллэр.
Н. БУШУЕВ,
(Телефонунан).

Сууккаа—510 грамм

Сылаа. Отделение Улахан Бүөлээри биригээдигэр илчат сүөһүнү иһи маастара Татьяна Егоровна Макарова 34 борооску-ну көрөр. Күнгө үстө аһатар, ууну дуоһуйуохтарыгар дьэри иһэрдэр, эһи аһылыгы тиһигин бысаакка сизтэр.

Татьяна Егоровна бүбөйдик хас бириди борооскута сууккаа ототунан 510 грамм аһыллына. Оттон эбэһээтэлибизе 250 грамм этэ. Бу чахчы сылааах үлэ түмүгэ!

Былырын орто оскуолаттан

фермада калбит Ендоксия Мака-рова хара күһүнүттэн отут бо рооскуну көрөр. Кини эһи сүр-дөөх кыһаһылаах үлэһит. Ол хотонун иһе-таһа ырааһыттан борооскуларын күһүрээстэстэ үчүгэйттэн, түүлэр-өгнөрө ырааһыттан да көстөр. Дуһа үтүө үлэһит буолан хас бириди борооскута хонук аһыс 410-нуу грамм уйарын-тоторун ситистэ.

Дьүөгэлиһэр партия XXIV съедин көрсө ылыммыт сэрүнтэ-рин чистээхтик төлөрүлөрө чахчы.

Н. СОФРОНОВ,
бийиги общ. корр.

Биирэммин ныманан

Кында. Выйыл соххо бу би-ригээдигэр маһы искусствен-най сизмэлээһингэ киллэргэ үлэ барар. Техник-осеменаторы-нан ветфельдшер Павлова Ксе-ния Михайловна аһаан олун-ну ортотуттан үлэһилэр.

Биригээдэ 70 ыһах төрөтө. Олутон аһаарда бу биирэм-мин ныманан бөһөтүтүнэ.

Н. БУШУЕВ,
бийиги общ. корр.

П. МАКАРОВ,
(Телефонунан).

ТУҲАНЫАХХА

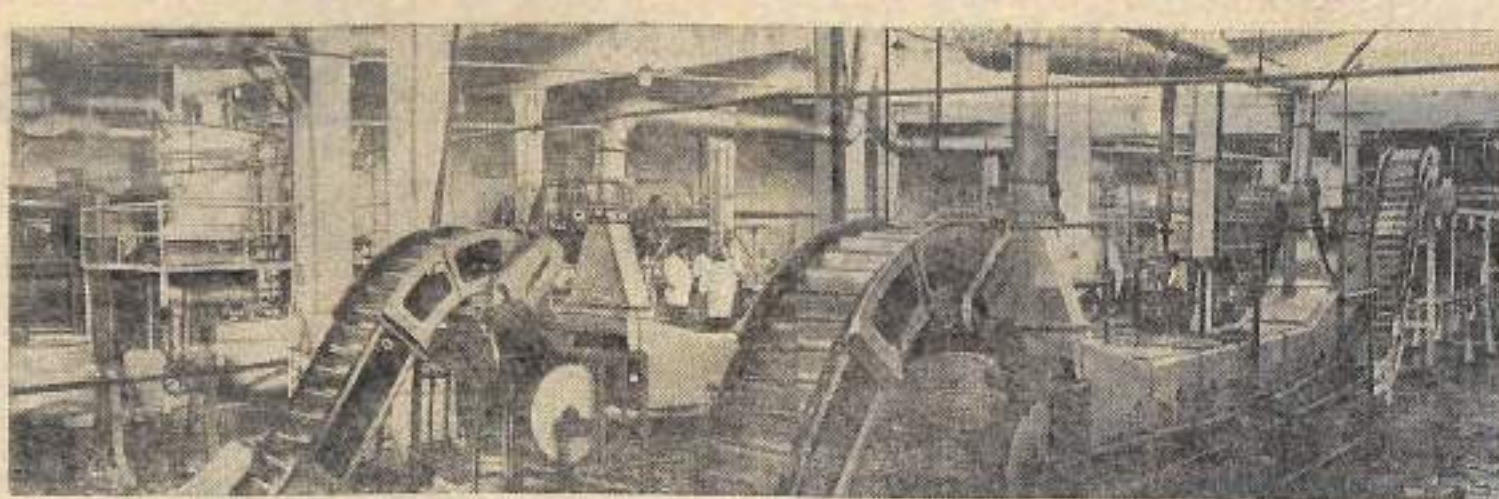
ССТА ФОТОХРОНИКАТА.

И. КОЛЕСОВ.

ААБААЧЧЫГА БЭСИЭДЭ

САБАЛАННА

П. ЗАХАРОВ,
отделение ст. бухгалтера.

УЗБЕКСКАЯ ССР. Янгйольский завод по производству строительных материалов. На фото — конвейерная линия по производству кирпича.

СНИМКИ: поточная линия по производству кирпича.

К. Размыков фото.

СССР. Фотохроника.

Хаймат үлэһиттэрин летучкалара

СССР. Алексеевский район. Коммунальный комитет 8 оройуон хайматтарын редакцияларын 32 үлэһитэ мустан олорор. Бу Алексеевский, Анна Горький, Мэҥэ-Хаҥалас, Нам, Орджоникидзевский, Уус-Алдан, Чурапчы оройуоннарын хайматтарын редакциялара бэйэлэрин үлэһиттэрин ырытына, итинки соруктарын быһаарса зональнай летучкада кэлбиттэр.

Партия Алексеевский райкомун бастаагы секретара В. П. Решетников оройуонун олоһун-дьаһады, үлэтин-хамнаһын кытары билиһиннэрэр. Редакциялар эппиэттэх үлэһиттэрэ хардарыта хайматтар партия КК оройуоннаары хайматтар иһинилэригэр туруорбут соруктарын тоһо сөһө толороллорун, партия буолаары турар XXIV съездин көрсө ССКН КК үлэһиттэрин (1970 с.) Пленумун матырыйаалларын пропагандалааһынга үлэни сайдах тэрийдэлэрин ырытыстылар.

Бастаагы талы билиги хайматтар редактора Н. П. Сидорова млар. Кини Орджоникидзевский оройуон «Лена маяктара» хайматы ырытар уонна хаймат кэккэ ситиһилэрин ахты турар, боччумнаах итэҕэстэри млар.

Уус-Алдан оройуонун «Ленинскэй тэрийээччи» хаймат редактора Н. И. Кривошапкин билиги хайматтытын ырытта. Кини хаймат ситиһилэригэр советскай тутуу боппуруостары ууһаахтык сырдатылларын, экономическай минимому үөрэтээччилэргэ көмө оҥорулларын, аналлаах страницалар аһыллыбыттарын, развороттар бэриллэлэрин киллэрэ. Ону таһынан хаймат үлэһиттэр баар итэҕэстэри млар. Ол курдук партия, комсомольскай олох сүрүн боппуруостарга итэҕэстэри сырдатылар. Сир оҥоруутун, үүнүүнү үлэтин, эти элбэтин итэҕэстэрин туоратынага боччумнаах үлэ ытыллыбат. Производственной тэрийдэлэр үлэлэрэ экономическай өтүнэн ырытыллан көрдөрүлүбэт.

Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун «Ленинскэй знамя» хаймат редакторун солбуйааччы В. И. Сидоров Анна «Коммунизм тутуутугар» хайматы ырытта. Бу хайматтан кини үөрэтиһэ элбэх. Ол курдук бирдирдир бэригээдэлэртэн балаһаны, үлэһиттэр суруктары, үчүгэй дьон туһунан матырыйааллары ордук тупсавайдык бачаэттир. Экономическай минимому үөрэтээччилэргэ көмөлөбөр сыаллаах 9 аналлаах матырыйаалы биэрбит. Хаймат орто аһаа сайааҕаччылары, специалистары кытары үлэни ордук үчүгэйдики туруор-

бута баллантаар. Үчүгэй тыл-лаах-өстөх очеркалар, фельетоннар тахсалара дьон болдомтотун тардар. Нам оройуонун «Ленин суола» хайматы ырыттыгы Анна «Коммунизм тутуутугар» хаймат редактора Н. М. Сосня хаймат штаты таһынан редакцияны үлэһиттэрин, хаймат иһигэр хайматтары таһаарарын, «Съезди — съезке» дьон рублика үчүгэйдик үлэлээн эрэрин билирэн турар, партияга олох сэдэхтик сырдатылларын, итинки ыстыгына аһаахтык уонна олох үһүнүк суруллары, суруотканан үлүһүйүү баарын критикалаага.

Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун «Ленинскэй знамя» хаймат үчүгэй оруттэрин сырдатын турар, жанр өттүнэн дьадаҕытын, бөлөх матырыйааллар көһөрүлүү бэккэ киллэрчии бэриллэлэрин туһунан Нам оройуонун «Ленин суола» хаймат солбуйар редактора В. И. Еремеев итэҕэстэри курдук хайматтар хардарыта бэйэлэрин үлэлэрин ырытыстылар, сүбэлэстилэр.

«Быык» хаймат таа хаһааҕыстыгытар отделын сөһө-диссайд Г. А. Аргунов билиги үлэһит чуолкай программалары ССКН КК Пленумнарын уураахтара буолаллар дьон турар, хайматтар ону пропагандалааһынга оҥорбут ситиһилэригэр тохтуур. Нам, Уус-Алдан оройуоннарын хайматтара сүөһү үлэтин културатын үрдөтүгэр сүрүн болломтолорун туһайаллар. Ол түмүгэр Уус-Алданга сүөһүнү 100 бырыһыан механизацияламмыт хотонго туруорар кыахтанылар. Хайматтар уопсай итэҕэстэринэн санааны үөскэтэр, сөһөһитин таһаарар матырыйааллары бачаэттэбэттэр, кэскиллээх боппуруостары сайаа оҥостубат буолуулары айыллына. Бастык оһу таргатыллыбат, түмүлүбэт. Очерк, фельетон курдук жанрлары бытархай боппуруоска бачаэттэ, сүрүн боппуруостарга туһайаахха. Хайматтар сүрүн болломтолорун 1971—72 сылларга механикациализм типовой тутууну мытан сүөһү үлэтин индустриальнай төрүккэ киллэригэр көтөрүлүбүт бачааҕы, өйөөһүгэ, сир үлэтин тупсарына туһайаллара көрдөрөр.

Летучкара Саха АССР Идараага министерствотын өйө-көһө госуударственай кистэлэн арыллыбатын кэтээн көрөр комитет үлэһитэ Н. И. Ноустроев, издательство үлэһитэ М. С. Иванов, ССКН обкомун бачааҕа секторын үлэһитэ С. И. Горюхов кыттыһыны ылылар уонна тыл өтүлэр.

П. ПОПОВ.

Кинигэ, хаймат уонна сурунаал тас оҥорууларын уонна тематикаларын салгыы тупсарары хааччыйан турар, кинигэ тахсыытын, хаймат уонна сурунаал тиражтарын салгыы элбэтэри көрөргө, кинотеатрдары, киноустановкалары элбэтэлииргэ.

ССКП XXIV съездин Директиваларын бырайыагыттан.

Ылаллы оройуонмутугар (Суолаабы бэлэстээһиннэр)

Сотурутаарыта Итик Күөлгэ буолбут арыс оройуон хайматтары зональнай летучкаларыгар кыттыһыны ылбыт билиги оройуонмут редакциятын үлэһиттэра Н. Алексеев аатынан уонна «Таатта» совхозтар сорох отделениеларыгар сырыттылар. Н. Алексеев аатынан совхозка Дьобура, Баайара, Туоҕа-Күөл курдук бөдөҥ отделениелар историческай инстэлэрин, шама-тыһынытарын, кулууптарын, оҕуһуларын көрдүбүт. Быһаччы өттөххө, ханна да сылдыбыт иһин, ыалларбыт көрдөрөн агитацияны тэрийиңэ, историческай инстэлэри көрүүгө-хара-йыма үчүгэйдик сыһааннаһаллара улаахыннык астынарды.

Ити биһир хөлбүрүн нуучта улуу революционер Петр Алексеев олоһун алааһыгар Булгуннаахха сылдьан, кинигэ тутулуубут пааматынныгар, кини музей-балаарыгар, көмүллө сытар үһүсүр көрдүбүт. Итин таһа Саха-советскай литература-тын төрүттээбит Н. А. Ойуунускай Чөркөөххө баар музей-балаарыгар сылдьан, ыаллы оройуонмут үлэһиттэра култура уонна искусство боппуруостарынан кэскиллээхтик дьарыктаналларын, үлэһиттэрин көрөн астына санаатыбыт.

Баайарада Ада дойдуну немецкай халабырдьыттаран конустуур Улуу сэриигэ олбут буо-йуннар пааматынныктарыгар сырыттыбыт. Бу нэһилээктэн

барыта 131 киһи сэриигэ барбы-тыттан 70-на кыргыһы конуу-тугар охтубут. Оттон кинилэр ауттары үйүтүтэр сыалтан биһир дойдулаахтара ити пааматын-ныкы тутуорбуттар уонна хас биһирдирдирдир ааттара сургу-лубут тус-туһунан плиталары цементан купуттар. Кинилэр ортолоругар бизе быраатымы — Петр, Алексей, Спиридон, Алек-сей, Василий Малгиннар ааттара эмиэ баар.

Манна оҕуһа 1870 сыллаах-ха аһыллыбыт. Кини бастаагы учууталынан Иннокентий Гаври-льевич Неустроев эбит. Оҕуһа бастаан балаарыта үлэлээбит. Оттон кини, олох бөйүгө-моду-йуутунан, оҕуһа дьинэ үс тө-гүлэээн сайалыы тутулуубут. Итилер билигин бары балаар. Балаарыта — краеведческай му-зей, сорохторо — интернат, оҕо-төлбүөй. Оттон билигин оҕуһа саага типовой дьинэ үлэһит. Манна учуутал Т. И. Андреева көрүлээһининэн Ленинскэй му-зей тэрийдэбит. Музейи бастаагы коммунист, учуутал, коахону бастааһын тэрийсигит Николай Семенович Андреев аатын сүгэр пионерскай дружина пионердара үлэлэтэлэр. Оҕуһа музейыгар В. П. Ленингэ аналлаах уонтан тахса стэндэ оҥоруллубут, Ле-нин баральефтаах 200-на араас

значок, «Искра» 1 №-ро баа-лар. Ульяновскайтан, Ленинград-тан, Мамзев Кургантан аһааҕы-лыбыт буолар уурулуубуттар.

Музей үһсүс куораттары, дойду 25 музейдарын, Ленин аатын сүгэр 21 оҕуһаны кэтэ си-бэһи тутуһар. Баайара оҕуһа-тын Ленинскэй музейга ИВСЛКС Кини Комитетин Бөһөтүһай Грамотатынан наараадалааһын, пионерлар Бүтүн Союзтаары Кини Советтарын ыһааһын ыл-быт. Оттон Баайарада нэһилээк историктан көрдөрөр краевед-ческай музейи саага тылын учуутала Н. А. Андреев байы-лаан-көһүлээн тэрийбит. Ити музей билигин тоһо да ситэ иһигин иһин, итинки былаанна-ра үтүс.

Итин сэргэ «Таатта» совхоз кини үһааһыгар Харбалаахха сылдьан, аһааһыны тэһтэх үтүс тутуулары, бөдөҥ объек-тарын астына көрдүбүт.

Н. Алексеев аатынан совхоз директорын, ССРС Верховнай Советин депутатын таб. Зир-көө С. Г. кытта көрсөн кэһэти-гэ саага пятилеткара совхоз икки кулуубу, икки спортивной саа-ланы, Баайарада уонна Уолбада оҕуһа дьинэлэрин тутарга бы-лааннааһын туһунан сөһөһөтө.

С. АЛЕКСЕЕВ.

РЕБИЦКЭЙ ААТЫНАН

—Ребицкэйгэ сылдьар буоллаххыт дик?—дизэн кэп-сэти турар кини мыйтар. Оттон ойдооботохун билэн, —Ити Ян Ребицкэй ааты-нан ферманы билиги итин-ник ааттыбыт,—дизэр.

Ферма хотонго бөһүөлүк кинигитэн балайда тэһиччи баар эбит. Кинигэт кыһыл муһуһтарыгар мустабыт. Бу ыраас, барыта уурбут-туппуч курдук оҥоруулаах хос. Истэһэһэ араас көрө-рүүлөр ыһааһыттар. Бу ферма оҥоруулатын, билиги олоһун, итинки сорукта-рын бастык дьоннорун ба-рытын кэһэ турар тыла оҥоруллубута кини харадар бырааһылар.

Быһылгы кыстыкка бу хотонго 594 ыччат сүөһү турар. Көрөр сүөһүлэрин былаабаахка, групповой

клеткаларга туруораллар. Хотон биһир кытатыгар 289 борооскуну 2 киһи көрөр, кинилэр олунуһу ыһаа биһир-дин борооннорун сууккатаары эһилиһини 374 гр. тэһрди-биттэр. Атын кынакка 305 борооскуну 2 кыһы, 1 уол көрөдөр. Кинилэр суукка-таары эһилиһини 396 гр. тэһрдибиттэр.

Хотон да, борооскулар да ураты ыраастара кини хара-дар бырааһылар. Бу бизе кини туох баар үлэтин ба-йалар көрөн олороллор. Бо-рооннорго гидропоннай ны-манан күөх маассаны анал хоско балаһаһылар.

Бу Баайарадаары Ха-ра-Алдан хотонун бырайыагы-нан оҥоруллубут хотон. Ферма үлэһиттэр арыттаах муоста олохтонутта улааһа-чэпчэтинн оҥорбут. Ону та-

һынан ууну биһир, эһи аһааһы тэһрэдик механи-зацияланыта быһаарыллан билиги оройуонмутун ыраа-һынан халаарбыттар.

Н. Алексеев аатынан сов-хозка билиги икки хотонго сырыттыбыт. Ордук кини ха-радар бырааһылар хотоннор истэра-тастара ырааһа, көр-дөрөн агитация үчүгэй ту-руктаара, сүөһү коньһунэ өлүүтө таһаарылыбата, ал-бэх сүөһүгэ аһааһа кини үлэһиттэ, фермаларга от саһааһа элбэһэ буолар.

Н. Алексеев аатынан сов-хоз хотоннорун көрөн бара-н билиги оройуон хаһааһы-тыбалара бу бастык оһаҕы ылаһаа наадалаах дьон тү-мүккэ өһө төгүл кэһэһи-С. ЧИЧИГИНАРОВ.

НҮҮСІЭХТЭР ХАЛЦЫНЫБЛАРА

Күүстээхтэр жүрөс
былбыһаһаар

Спорт

РЫН ҖЫРАСЫНҖ УУРТАЛАТА.

Түмүккө үчкө этиллабытын курдук, 62 кг мыйаанынаах тэргә олус ыңчы киирсиннэр буоллулар. Финалга диэри үчү гөйдик тустан иккит биһиги бөдөспүт Роман Невостоев Петр Макаровтыын (Якутскай) корсустулар. Бу хайалара чемпион буолтаарын быһаарыахтаара Маныаха дөдөтөн П. Макаров улахан куустуох, үгүс албас тардаах, эдэр минники отуттөр албэди эрэммэрэр тустуу буоларын ахтан ааһар илэда. Күсүүү 9 минүүтө толору барда. Он эрээри баай техникалаах биһиги бөдөспүт утарсааччыныкка очкода үүрөөн баһыйда.

Кыайылаахтар уонна
чемпионнар

Үе хүннээх хатигны кнштн
тн уелснй түмүкнэ 88 очнлаа.
чурапчылр бастахы, 68 очко
лаах мнглэр нкнс, 65 өг
лаах якутскайдэр үхүс буоллу
лар. Оттон Н. Н. Тарсканй бн
риинхигэр Чурапчы бастахы
кнштн 2 эрэ очконан хаал
быт Якутсканй нкнс, Алексеев
сканй оройуона үхүс мнстэ
тнстнлэр. Николай Зехарн
бнринхигэр бастахы мнстн
Чурапчы, нкннн Мнэг-Ханга
лас, үсүхү Якутсканй нуера
ылрлар. Кыайылаах хамаан
даба кубоктар, бнрнстнэх нкнс
таларга тнкснпнтэргэ днпн
нар тнстнрннннлар.

Н. Н. Тарский биринхигэ
ылааһынарынга чөмпүйөөлө
тылар: Михаил Морфунов (Чу
рапчы), Петр Романов (Мэҥэ
Хаҥалас), Семен Морфунов (Чу
рапчы), Роман Неустроев (Чу
рапчы), Николай Григорьев
(Алексеевский), Петр Калаче
(Чурапчы), Сергей Алексеев
(Якутский), Петр Попов (Якут
ский), Виктор Лосоров (Якут
ский), Виктор Михайлов (Чу
рапчы).

Отгон Николай Захаров би
рийнхэр. чемпионнаагчлар
Афанасий Захаров, Иннокенти
Морфун, Николай Боркин
Петр Березкин (Чурапчалар),
Иван Иванов, Борис Батанов
(Мэнгэ-Хангалас), Николай
Иванов (Чурапчы), Тригори
Пранов (Чурапчы), Алексе
Бакушин (Мэнгэ-Хангалас).

Бу гурэхтэйнхээ бичигт өрө
буоммутутан барыта 11 тус
туук чемпионоосаата, 6 бөрө
иккис биригстээх мнэстээ
гистилээр. Үс бирааттын Мон
фунвстар үс бастакы ийлааһын
на чемпионоосааттарыл хаһаа
дэлэчинчээтэриг мнэстээбэ

ОСРС үтүүлэх тренера Д. Б. Коркин-тренердэх Чурагчтайгай спорттөвэй огуола ниглэл дээччилдэгигэр киингитиги дараагы өссө үрлүк спорттөвэй ситиги ниглэри баарымадг.

С. АЛЕКСЕЕВ.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

Киномеханиктар отчуоттара

Чакырдаагы киностационар кинемеханиктара В. К. Алексеев уонна И. К. Лебедев королуктаахтар отчуоттаатылар.

Бу станцонар 1970 жылдаахыг
былалынны бэри көрүгүтө толор-
боток. Сыл устата 288 экран-
кун былалана 267 күнүнөн, 5375
улахан киби ссансма сылдыых-
таага 5539 кининэн туолбут.
Оулорго көрдөрүллүгүтэх 160
сонне 98 ссансынан толорулла-
бут. Ити барытын түмүгэр үбү
килтирни былалана 88,3 быры-
лынн эрэ толоруллубут. Бы-
данынар малнын туолбатакта-
рын старшай киномежаник
В.К. Алексеев кулууп сана
свалатыгар кинокамера туту-
дуута олуу уталыйгычынна,
онно икки мй курдук ноби-
лищелар киние көрдөрүллүбө-
түгүнэн быһаарар. Ол эрээр
бу сүүн баричкинэ буолбатах.

Муньахта тыд эпийт ки

рөөччүлөр былаан туолбачак сүрүн бириччинизинен таб. Ажасоон эшитин курдук, саяга кинокамера тутулауута буюл-бакка, киномеханиктар эргэ да камераттап киносаяасы олгорор кыяхтаахтарын ыйдылар. Кинокартиналар үгөс курдук суруп-лааа суох көрдөрүллэлээр. Олус эргэ хартамыналар хос-хос келэн көрдөрүллэлээрин көрөөччүлөр улахан итэрэниизэ бэлиэтээтилэр. Кининэни про-пагандалааныгына туох да үлэ ыттылаабатын, хартамы-на хоһоонун көпсөөнүн олоһул-лубатын, нулуунка киинэ кө-рөөччү минута, сцендэтэ суо-тун, ыттыллар араас меро-прятноларга киномеханиктар кыттыбаттарын тустарын. Көрөөччүлөр улахан критиканы оһондулар.

БИЊИГИ КОРР?

СНИМOKKA: (хатасан—
уи) быранттым-чешпионнар
Семен, Кеша, Миша Морфу-
новтар.

Будун тутар 12—14 хүннээс
хүлэр Чурапчы сэдизинилэтигээ
мөнүл тустууга Н. Н. Тарский
уонна Николай Захаров би-
риистэригэр аналлаах өрүс
уңуурдаары оройуоннар уонна
Икутский куорат хамандала-
рын кураахтэринтэ буолан ааста.
Малла Амма, Алексеевскаяй,
Эгэ-Хангалас, Уус-Мэйа, Чу-
талчы оройуоннарыттан уонна
Якутский курааттан барыта 120
сэ түстүүк аасты-быны кэллэ.

Саға сағла аһыллыта

Күрэхтөнийн худун тутар 12
күнүгэр кишэ 7 чаастын Чурап-
чы санга спортивнай саялагыга
агылыгына. Итинэн сибөөстөөн
оройуон обществоноһын, спор-
ту сымгээрэоччиларын уюуна кү-
рэхтөһүн киттыылаахтарын
аалаан дһыга аналлаах хол-
буулаах үөрүүлээх бичээрлэ-
уолаа. Кириги аагыга тардыа-
ныбыт лантэни «Урохай» ДСО
бөчүөтүнэй чилиэнэ, оройуон
бөчүөтүнэй гражданина Г. Д.
Фимов быһа кырыһар. Бичээр-
ылгас кириги тылынан райсо-
ет исполкомун председатели
солбуйааччы А. С. Шадрин
һаар.

Саха спортивнай саала үлэр-
лиринтинин оройуон общес-
твенноһун бары спортсменнари
УСКП райкомун секретари
Д. Д. Дьячкова, Саха АССР
Министрдарын Советын инна-
и спорка уонна физкультура
комитет председатели С. И.
Алексеев, ЫБСАКС райкомун
үлэһитэ Тимофей Носов, Маг-
ханалас оройуонун спорка уон-
на физкультура комитетин
председатели Е. Е. Боллоб-
ной истинник элэрдэлэтилэр.

Духовой оркестр спортивной
марши выигрывал оошнөө
унугар довууцалтан күүхтэ
ни кыттылаахтара парадтаа
кирэлдэр. Спортсмены рай
совет исполкомун председател
Р. Р. Булгаков итгилни

петипник - эрхэлнийр, кил
илхорго спортивной ситианг
ири багзарар. Иги, хуруу
курахтэнийр кыттымлаахтарыл
республикатаары, спортсмен
председателю С. Н. Алексеев
эрхэлнийр-

Саалдаа Советский Союз Гим
нин улууштангах мелодийт
дуораһийар. Бүрэхтэһин былаа
да үөрүүлэхтик хотерулар.
Бүрэхтэһин, үгэс бүрдүк

саамай чонгачи ийлааһынаах-
тарган сардалаар. Кобуортэ На-
вел Михеев (Якутский) уонна
Николай Харитонов (Мого-Хай-
лаа) ыгытырыллылар. Бу көрсү-
бүү Павел Михеев очкомун ба-
һыа тутуутунан түмүктэн-бэ.
Иккисинин Чурапчы биэр. Бил-
лэр бөрөһө Михаил Морфунко-
в уонна Семен Дигмаев. Бу би-
эртэ Корнилла үөрөччү. Бу-
лугун Алексеевская оройуна-
тан түстэр) тахаллар. Манна
М. Морфунков очкомун дала-
баһылар. Бу ийлааһынаах Н.
Захаров бирийингэр түстэр бас-
тык разрядтаах бөдөс Афанасий
Захаров чурапчыларга бу-
ккыһынын бастакынан алылар.

Оттон 52 килограмнаахтарга Кеша Морфунгов (Чурапчы) Мөнгө-Ханчаластан сылдыар баста-
мь рээрдиттаах Огеной Гермоне-
новы очконан жмайар. Курахта-
нин бастакы күнүтөр савмай
шарахан мыйаанынаахтарга (ки-
шлэр иккиэлэр) Виктор Михай-
лов (Чурапчы) Владимир Юго-
тыны (Якутский) көрсүбүүлэ-
ринер үчүтэй бөлөмнөөх биһиги
бөбөсүт күүс да, техника да
еттүһүн лаппа баһыйан, утар-
саачтыынан 6 мүнүүтө иһигер
идаастык уураар.

Саамай тыгашыныах киир-
сигилэр үтүс күүстээх тустал-
чылардаах 62 кг ыйааһыннаах-
тарга буюлла. Билигин бөрөспүт
ССРС спордуун мастара Роман
Неустроев Якутскай куорат
биир күүстээх түстүүгүн Наум
Ермолаевы очконан сабырыйар.
Оттон республика күүстээх бас-
такы разрядтаах бододо Петр
Макаров (Якутскай) спорт
мастарын Станислав Романовы
(Чурапчы) очконан кыйар. Кэ-
лин биир дойдулаһар Роман
Неустроевта түбэһэн ыраастык
барам, частырааһылар өччөтө
туолан, күрэхтэһинтээн туорал-
лааһар. Көрөөччүлэр биир са-
май эрэһэр түстүүктара итин-
ник дьылдаммытыттан ула-
ханык соһуйдулар. Ол сөн-
тоох, С. Романов бу сырыны
бэйэтин кыарын таба туһаммат-
тиэн быһаччы этинэххэ наада.

68 кг шийааһыншаахтарга биг-
Кигитан бастахы — разрядтаах
оройуон, ону зааан республика
бир эрбэххэ баттыр бодоһо
Дмитрий Пахомов кииристе
Онон, кырдыгы эттэххэ, б
ийааһынга чуралчыларга ула-
хан эрэл баарэ. Ол эрэрин фи-
налга спорт маастарыгар Ни-
колай Григорьевка (Алексеев-
ский) байтаэ прием оһороору
киирэн биэрэн, бир очкода ту-
һэн, иккис бириистээх миестэ-
тигетэ. Чуралчыттан 74 ки-
лограммаахтарга, кииристе Пет-
Калачев ордух таһымнаахты
тустубутун бэлэттөөххэ маада
Кини утарсааччыларын барыл

ДЬАХТАР КОМИТЕТЫН НЕБҮЛЭЭНИЙНЭН

Диринг бeйуэлэгсэр дьахталдар Аан дoйдутаабы күнээрин
быраалһынныытааһын Хоптобо нeһилэниэниэри дьахталдар
комитеттара нeбулээн тeрэйин атадар. Итиннeсэ П. А.
Обуунуеунай аатынан Саха государственнай музыкальнай-
драматической театрын гастрольнай биригээдэтэ ыалдыттан
тупсарда.

Бүрээдмийнхэн бэлтгэнэр кишээ Диригиээдн культура дьэстигэр үүс киһи мустубута. Үөрүүлэх бичээри дьахтар номноттосн председателс, учуутал Е. А. Пермякова аспыта. Дамыааты үчуутал, оскомулаады партийнай тэрлэтэ секретара С. И. Тарасова онордо. Дакылаат нэнниттэн үлэ, үөрэх бастыггарыгар, активисталарга ойдобунууун болдохтор туттарылынылар. Бичэр кыттылаахтарын үөрүүлэх быраа-хынныгытан РСФСР үтүөлэх артистката Н. С. Шепелева аьэрдэмээтэ.

Ол көппиттэн бырааһыннык кыттымылаахтара саха театрын гастрольнай биригээдэтин артистарын концерн көрдүлэр.

Ыялдыгыттары уюна бу биһэргэ сылдыбыт дьону Диринг олохтоохторо бэйэлэрэ өгөрбүт, тикпит оҕоһуктарын быыс-тапчалара улаханнык сонурбатта. Быыс-тапка икки отделеээк. Быстаныа отделега саха былыргы уустарын, институтыгарын оҕоһуктара, таҥас-сап, минт-хоһуос көрдөрүүгэ туруоруллу-буттар. Иккис отделега аныгылыы баайым, өрүү, тигип, уу-нан, кыһын оҕоһуктар түмүлүбүттэр. Хаһайка Евдония Со-молынова куобах тыһыттан тикпит оҕо сарыһыада, Матрена Григорьевна оҕуруолаах суумката, дыахтарын бэргэһэтэ, Лю-дмила Степанова оҕо өрүү таҥастарын, оҕуруона, тикпит бы-лааччыһага кэтиллэр савалары өҥөтөөбүтэ, Анулина Коряки-на былыртылым дыабака бэргэһэлээх оһоолоох плөүк соһо, Александра Колесова саахыматтыы аттаһык иттиһиһитин кө-бүрү, Евдония Далбаева нэпүрү-сүүрү аттаһык таҥаска оһуулаабыт аппликацията, Евдония Павлова аныгылыы оҕуруоһун итти-һипит үрүү, хара шерстэн тиктибит былааччыһага дьон биһи-рбэллэрин ыһылар. Учуутал Ким Колесов хотугу дойду те-маттиһар аһамыт, мозаиката, библиотеканык Илья Кириллин маһан, уһуруктаһан, мусоһан сирбуктара олус снэдрэрдэр.

Бийэстэнгэ олобой нэрэхсэбиһинэн учуутал Е. А. Пермякова дьахтар сабынһарын, бэргэллэһин, этэрбэстин холбуу (коммент) табы туутунан нэрлэгэн тикпэти уонна олус сиздэрэй гыла истингэзэ ыйанар кыра көбүөрдэри, суумкалары, көһөччүтүөх билааччыла көстүүмү тигэн адалбыта буолла.

Бу баярааныннан 50-тан тахса дыктар быдыргылы, аныгылы, рациональнай кустуумнук илбиктерэ уонна ону сценалар тахсаан көрдөрүүлэрэ Диринга аан бастаан ытыл- лан иһэрэ сонун быһылынан сыналарга бигирэттэ.

Бырааныншылыкка татас уюна онолуктар бымстаркаларын сөргө национальнай ас-үөл эмиз дэлэйик тардылына итвенча онол малдыттары күндүлүзгөдөр. Маны тэгз оуонай току-гун тайаарыгыга, хомуска сойноошунча дяхталлар нурхат-тыннээрэ ытылыгыча. Ити курдун бу бырааныншылыкка бөһү-дүк дяхтара барыга активнай кыттылыи ыла.

С. ЭВЕРСТОВ.